

Om möten i mellanrummen mellan allt

Söker du verklig visdom, sök i mellanrummen mellan allt.

Detta påstående görs i dikten *Mellan* som jag skrev för länge sen. Redan från början tyckte jag att det var en riktigt djup och vis text. Det har en del andra läsare också tyckt – men ingen, allra minst jag själv, har kunnat förklara vari denna djupa visdom består. Vi bara *anar* att det är någonting där, i mellanrummen mellan allt...

Nu har jag föresatt mig att i denna krönika en gång för alla reda ut mysteriet. Det kommer antagligen inte att lyckas, så på sätt och vis kan du lika gärna sluta läsa här, kära läsare. Och jag kan väl lika väl sluta skriva...? Nej, så lätt får vi inte ge upp.

Vi människor uppfattar det som finns och händer i världen med våra fem sinnen. Men om vi inte relaterar ting och företeelser till varandra, om vi inte förstår händelsernas samband i form av orsak och verkan – ja, då råder kaos. Om vi däremot lägger märke till de *möten* som sker *i mellanrummen mellan tingen och händelserna*, om vi funderar över de samband och sammanhang som uppstår där, då kan vi ana ett kosmos i kaos.

Liv är varken dag eller natt / men gryning och skymning, skaldar Ekelöf (i *Tag och skriv*, 1941). Visst, så vist! Som gammal fågelskådare har jag lärt mig att vara ute tidigt på morgonen eller sent på kvällen, för det är då fåglarna rör på sig mest och sjunger flitigast; när natten möter dagen, när dagen möter natten. Som semiprofessionell fotograf har jag lärt mig detsamma: det är i *mellanrummen* mellan natt och dag det mest intressanta fotoljuset kan uppstå; i gryningen och skymningen.

Enligt permakulturens ”kantprincip” är övergången från ett ekosystem till ett annat det biologiskt maximalt produktiva området. Vi utnyttjar skamlöst naturen som monokulturella jordbruksåkrar och skogsvirkesåkrar för våra konsumistiska syften. Men *mellan* monokulturerna, där de *möts*, där frodas mångfalden: vid åkerkanter, dikes- och vägrenar, skogsbryn.

På stranden, vid övergången från kulturträdgård till naturskog, på de obrukbara impedimenten mellan industriområdena, mitt i motorvägsmoten, i ingenmanslandet vid gränsen eller fronten, när vår blir sommar – i dessa mellanrum äger livgivande, möten rum; möjliga frön till insikt och visdom.

Sist men inte minst: mellanprincipen gäller förstås också i högsta grad möten mellan människor. De bästa mötena kan vara magiska. De är inte så många under en livstid, men de inträffar, och de är oförglömliga. Jag mötte Gudrun och Robert från Österrike i knappt fyra timmar på en strand vid Tasmanska havet i Nya Zeeland – men det kändes som om vi hade känt varann hela livet. Det var stort...

Nå, om ni inte slutade läsa där i krönikans inledning: Har ni blivit klokare? Har ni fått ökad insikt i mellanrummens betydelse? Har jag begripit min egen dikt lite bättre?

Osäkert. Men det är i alla fall *mellan* raderna i den här texten du skall läsa om du vill förstå mig...